

BÜYÜK HARFLERİN YAZIMI**Cümle büyük harfle başlar.**

Örnek: Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir.
(Atatürk)

- Cümle içinde tırnak veya yay ayraç içine alınan cümleler büyük harfle başlar ve sonlarına uygun noktalama işareti konur.
Örnek: Atatürk “Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!” diyor.
- İki çizgi arasındaki açıklama cümleleri büyük harfle başlamaz.
Örnek: Bir zamanlar -bu zamanlar çok da uzak değildir, bundan on, on iki yıl önce- Türk saltanatının maddi sınırları uçsuz bucaksız denilecek kadar genişti.
- İki noktadan sonra gelen cümleler büyük harfle başlar.
Örnek: Menfaat sandalyeye benzer: Başında taşırsan seni küçültür, ayağının altına alırsan yükseltir. (Cenap Şahabettin)
- İki noktadan sonra cümle ve özel ad niteliğinde olmayan örnekler sıralandığında bunlar büyük harfle başlamaz.
Örnek: Bu eskiliği siz de çok evde görmüşsünüzdür: duvarlarda çiviler, çivi yerleri, lekeler... (Memduh Şevket Esenal)
- Rakamla başlayan cümlelerde rakamdan sonra gelen kelime, özel ad değilse büyük harfle başlamaz.
Örnek: 2007 yılında Türk Dil Kurumunun 75. yılını kutladık.
- Örnek niteliğindeki kelimelerle başlayan cümlede de ilk harf büyük yazılır.
Örnek: “Et-, ol-” fiilleri, dilimizde en sık kullanılan yardımcı fiillerdir.

Dizeler büyük harfle başlar.

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak
(Mehmet Akif Ersoy)

Özel adlar büyük harfle başlar.

- Kişi adlarıyla soyadları büyük harfle başlar.
Örnek: Mustafa Kemal Atatürk, İsmet İnönü, Kâzım Karabekir, Ahmet Haşım, Yunus Emre vb.

Takma adlar da büyük harfle başlar.

Örnek: Muhibbi (Kanuni Sultan Süleyman), Demirtaş (Ziya Gökalp), Tarhan (Ömer Seyfettin) vb.

- Kişi adlarından önce ve sonra gelen ünvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.
Örnek: Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk, Kaymakam Erol Bey, Dr. Alâaddin Yavaşca; Mimar Sinan, Fatih Sultan Mehmet, Genç Osman, Deli Petro vb.

- Akrabalık adı olup lakap veya ünvan olarak kullanılan kelimeler büyük harfle başlar.
Örnek: Baba Gündüz, Dayı Kemal, Hala Sultan, Nene Hatun; Gül Baba, Susuz Dede, Telli Baba vb.
- Akrabalık bildiren kelimeler küçük harfle başlar.
Örnek: Tülay ablama gittim.

- Cümle içinde özel adın yerine kullanılan makam veya ünvan sözleri büyük harfle başlar.

Örnek: Uzak Doğu'dan gelen heyeti Vali dün kabul etti.

Yazım Kuralları

- Saygı bildiren sözlerden sonra gelen ve makam, mevki, ünvan bildiren kelimeler büyük harfle başlar.

Örnek: Sayın Bakan, Sayın Vali vb.

Uyarı

Mektuplarda ve resmî yazışmalarda hitaplar büyük harfle başlar.

Örnek: Sevgili Kardeşim,
Aziz Dostum,

Sıra Sende 1

Kişi adlarından önce ve sonra gelen ünvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Ahmet Refik, Sadrettin Paşa'nın isteğiyle Berlin'e okumaya gitti.
- B) Kapının önünde dikilen pala Nuri'nin canı sıkındı belli.
- C) Cavidan Hanım'ın güzelliği ve görgüsü dillere destandı.
- D) İstanbul'daki komşuları Binbaşı Rıza Bey gelmiş.

- Hayvanlara verilen özel adlar büyük harfle başlar.

Örnek: Boncuk, Fındık, Minnoş, Pamuk vb.

- Millet, boy, oymak adları büyük harfle başlar.

Örnek: Alman, Arap, İngiliz, Japon, Rus, Türk; Kazak, Kırgız, Özbek, Tatar; Hacimusalı, Karakeçili vb.

- Dil ve lehçe adları büyük harfle başlar.

Örnek: Türkçe, Almanca, İngilizce, Rusça, Arapça; Oğuzca, Kazakça, Kırgızca, Özbekçe, Tatarca vb.

- Devlet adları büyük harfle başlar.

Örnek: Türkiye Cumhuriyeti, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Suudi Arabistan, Azerbaycan vb.

Sıra Sende 2

- Kedimiz bademin tüm aşılarını yeni yaptırmıştık.
- Soylarının Kırım tatarlarına dayandığını söylemişti.
- Bu yaz tatilde çok çalışıp çince öğreneceğim.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerdeki yazım yanlışlarından herhangi birinin nedeni değildir?

- A) Devlet adları büyük harfle başlar.
- B) Millet, boy, oymak adları büyük harfle başlar.
- C) Dil ve lehçe adları büyük harfle başlar.
- D) Hayvanlara verilen özel adlar büyük harfle başlar.

- Din ve mezhep adları ile bunların mensuplarını bildiren sözler büyük harfle başlar.

Örnek: Müslümanlık, Müslüman; Hristiyanlık, Hristiyan; Musevilik, Musevi; Budizm, Budist; Hanefilik, Hanefi vb.

- Din ve mitoloji ile ilgili özel adlar büyük harfle başlar.

Örnek: Tanrı, Allah, İlah, Cebrael, Zeus, Osiris, Kibele vb.

- Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar.

Örnek: Merkür, Neptün, Satürn; Halley vb.

Uyarı

"Tanrı, Allah, İlah" sözleri özel ad olarak kullanıldıklarında küçük harfle başlar.

Örnek: Amerika'da kaçakçılığın allahları vardır.

Dünya, güneş, ay kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldıklarında küçük harfle başlar.

Örnek: Biz dünyadan ayrı yaşarken dünya epey değişmiş.

- Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde doğu ve batı sözlerinin ilk harfleri büyük yazılır.

Örnek: Batı medeniyeti, Doğu mistisizmi vb.

Bu sözler yön bildirdiğinde küçük yazılır: Bursa'nın doğusu, Ankara'nın batısı vb.

- Yer adları (kıta, bölge, il, ilçe, köy, semt vb.) büyük harfle başlar.

Örnek: Afrika, Asya; Güneydoğu Anadolu, İç Anadolu; İstanbul, Taşkent; Turgutlu, Ürgüp; Akçaköy, Çayırbağı; Bahçelievler, Kızılay, Sarıyer vb.

- Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.

Örnek: Ağrı Dağı, Aral Gölü, Asya Yakası, Çanakkale Boğazı, Dicle Irmağı, Ege Denizi, Erciyes Dağı, Fırat Nehri, Süveyş Kanalı, Tuna Nehri, Van Gölü, Zigana Geçidi vb.

Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde, köy vb. sözler küçük harfle başlar.

Örnek: Konya ili, Etimesgut ilçesi, Uzungöl beldesi, Taflan köyü vb.

Sıra Sende 3

- Türk yazarlar batı kültüründen epey etkilenmiştir.
- Bursa'dayken Cumalıkızık Köyü'ne de uğrasaydınız.
- Everest tepesi, Nepal sınırları içindedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerdeki yazım yanlışlarından herhangi birinin nedeni değildir?

- A) Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.
- B) Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde doğu ve batı sözlerinin ilk harfleri büyük yazılır.
- C) Yer adları (kıta, bölge, il, ilçe, köy, semt vb.) büyük harfle başlar.
- D) Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde, köy vb. sözler küçük harfle başlar.

- Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar.

Örnek: Yunus Emre Mahallesi, Karaköy Meydanı, Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, Ziya Gökalp Bulvarı, Nene Hatun Caddesi, Cemal Nadir Sokağı, İnkılap Sokağı vb.

- Saray, köşk, han, kale, köprü, kule, anıt vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar.

Örnek: Dolmabahçe Sarayı, Çankaya Köşkü, Horozlu Han, Ankara Kalesi, Galata Köprüsü, Beyazıt Kulesi, Zafer Abidesi, Bilge Kağan Anıtı vb.

- Yer bildiren özel isimlerde kısaltmalı söyleyiş söz konusu olduğunda, yer adının ilk harfi büyük yazılır.

Örnek: Hisar'dan, Boğaz'dan, Köşk'e vb.

- Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.

Örnek: Millî Kütüphane, Çocuk Esirgeme Kurumu, Atatürk Orman Çiftliği, Çankaya Lisesi; Anadolu Kulübü, Mavi Köşe Bakkaliesi; Türk Ocağı, Yeşilay Derneği vb.

Yazım Kuralları

- Kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.

Örnek: Medeni Kanun, Türk Bayrağı Tüzüğü, Telif Hakkı Yayın ve Satış Yönetmeliği vb.

- Kurum, kuruluş, kurul, merkez, bakanlık, üniversite, fakülte, bölüm, kanun, tüzük, yönetmelik ve makam sözleri asılları kastedildiğinde büyük harfle başlar.

Örnek: Türkiye Büyük Millet Meclisi her yıl 1 Ekim’de toplanır.

Yazarlara ödenecek telif ücreti, Telif Hakkı Yayın ve Satış Yönetmeliği’ne göre düzenlenmektedir.

- Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, beste vb.) her kelimesi büyük harfle başlar.

Örnek: Nutuk, Safahat, Kendi Gök Kubbemiz; Türk Dili, Varlık, Resmî Gazete, Hürriyet, Türkiye; Kaplum-bağa Terbiyecisi; Yorgun Herkül vb.

Ulti Not

- Özel ada dâhil olmayan gazete, dergi, tablo vb. sözler büyük harfle başlamaz.

Örnek: Milliyet gazetesi, Türk Dili dergisi, Halı Dokuyan Kızlar tablosu vb.

- Kitap, makale, tiyatro eseri, kurum adı vb. özel adlarda yer alan kelimelerin ilk harfleri büyük yazıldığında ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de sözleriyle mı, mi, mu, mü soru eki küçük harfle yazılır.

Örnek: Mai ve Siyah, Suç ve Ceza, Leyla ile Mecnun, Turfanda mı Turfa mı?, Diyorlar ki, Ya Devlet Başa ya Kuzgun Leşe, Ben de Yazdım, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu vb.

- Özel adın tamamı büyük yazıldığında ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de sözleriyle mı, mi, mu, mü soru eki de büyük harfle yazılır: DİL VE TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ vb.

Sıra Sende 4

- Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar.
- Saray, köşk, han, kale, köprü, kule, anıt vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar.
- Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.

Aşağıdaki cümlelerde yer alan yazım yanlışlarından hangisi verilen kurallardan herhangi biriyle ilgili değildir?

- A) İstanbul’da en çok Beylerbeyi sarayını beğenmiştim.
- B) Burdur gölü, kuruma tehlikesi ile karşı karşıya.
- C) O zamanlar Devlet malzeme ofisinde çalışıyordu.
- D) Arkadaşım, Aspendos bulvarında oturuyor.

Sıra Sende 5

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Ablası da ağabeyi de Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde okuyor.
- B) Tüm sınıf, yarıyıl tatilinde *Momo* adlı kitabı okuyacağız.
- C) Türk bayrağı tüzüğünde bayrağımızın şekli ve rengi belirlenmiştir.
- D) Göynük Kanyonu, rafting yapmak için çok doğru bir seçenek.

- Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günlerinin adları büyük harfle başlar.

Örnek: Cumhuriyet Bayramı, Kurban Bayramı, Nevruz Bayramı, Miraç Kandili; Anneler Günü, Öğretmenler Günü vb.

- Kurultay, bilgi şöleni, çalıştay, açık oturum vb. toplantıların adlarında her kelimenin ilk harfi büyük yazılır.

Örnek: VI. Uluslararası Türk Dili Kurultayı, Kitle İletişim Araçlarında Türkçenin Kullanımı Bilgi Şöleni, Karamanlı Türkçesi Araştırmaları Çalıştayı vb.

Sıra Sende 6

Füreyâ Koral, Mehmet Emin Bey ile Hakkiye Hanım'ın kızı olarak 12 Haziran 1910'da İstanbul Büyükkada'da dünyaya geldi. Anne tarafından Şakir paşanın torunu olan Koral'ın, teyzeleri ressam Fahrünnisa Zeyd ile Aliye Berger, dayısı ise yazar Cevat Şakir Kabaağaçlı'ydı.

Bu metindeki yazım yanlışının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişi adlarıyla soyadları büyük harfle başlar.
- B) Kişi adlarından önce ve sonra gelen ünvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.
- C) Yer adları büyük harfle başlar.
- D) Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.

► Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar.

Örnek: Kurtuluş Savaşı, Millî Mücadele, Cilalı Taş Devri, İlk Çağ, Lale Devri, Cahiliye Dönemi, Buzul Dönemi, Millî Edebiyat Dönemi, Servetifünun Dönemi'nin, Tanzimat Dönemi'nde vb.

► Özel adlardan türetilen bütün kelimeler büyük harfle başlar.

Örnek: Türklük, Türkleşmek, Türkçü, Türkçülük, Türkçe, Avrupalılaşmak, Asyalılık, Darvinci, Konyalı vb.

Ulti Not

► Özel ad, kendi anlamı dışında yeni bir anlam kazanmışsa büyük harfle başlamaz.

Örnek: acem (Türk müziğinde bir perde), hicaz (Türk müziğinde bir makam), amper (elektrik akımında şiddet birimi), jul (fizikte iş birimi) vb.

► Para birimleri büyük harfle başlamaz.

Örnek: avro, dolar, lira, kuruş, lîret vb.

► Özel adlar yerine kullanılan "o" zamiri cümle içinde büyük harfle yazılmaz.

Örnek: Atatürk büyük bir liderdir, onu hiç unutmayacağız.

► Müzikte kullanılan makam ve tür adları büyük harfle başlamaz.

Örnek: hicazkâr, türkû, varsağı, bayatı vb.

Sıra Sende 7

- I. Atatürk viyadüğü Türkiye'nin en büyük, Avrupa'nın ikinci büyük viyadüğüdür.
- II. "Sonsuzluk Odası" Refik Anadol'un en önemli eserlerinden biridir.
- III. Ünlü sanatçının yazıları ilk önce Akbaba dergisinde çıkmıştır.
- IV. Deniz kenarına oturup boğazdan geçen gemileri izledim.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlış yapılmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV

► Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.

Örnek: Antep fıstığı, Brüksel lahanası, Frenk gömleği, Hindistan cevizi, İngiliz anahtarı, Japon gülü, Maraş dondurması, Van kedisi vb.

Sıra Sende 8

O yıllarda Nergis Teyzem Muğla'da yaşıyor ve Anadolu ada çayı yetiştiriyordu. Bir hafta sonu yanına gittiğimizde bizi Köyceğiz gölüne götürmüştü. Köyceğiz, o zamanlar köy gibiydi ama doğal güzelliğini kaybetmemişti. Şimdi üzerine kitap yazmakta olduğum Susan kalesini de ilk defa o zaman görmüştüm.

Bu metinde aşağıdaki kurallardan hangisine uyulmamasından kaynaklanan yazım yanlış yoktur?

- A) Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.
- B) Saray, köşk, han, kale, köprü, kule, anıt vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar.
- C) Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.
- D) Akrabalık bildiren kelimeler küçük harfle başlar.

Vazım Kuralları

Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.

Örnek: Lale Festivali 25 Haziran'da başlayacak.

Uyarı

Belirli bir tarihi belirtmeyen ay ve gün adları küçük harfle başlar.

Örnek: Okullar genellikle eylülün ikinci haftasında öğretime başlar.

Etkinlik 1

Aşağıdaki tabloda verilen kuralları örnek cümlelerle eşleştiriniz.

Kurallar

- a. Kişi adlarından önce ve sonra gelen ünvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.
- b. Cümle içinde özel adın yerine kullanılan makam veya ünvan sözleri büyük harfle başlar.
- c. Hayvanlara verilen özel adlar büyük harfle başlar.
- ç. Millet, boy, oymak adları büyük harfle başlar.
- d. Dil ve lehçe adları büyük harfle başlar.
- e. Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde doğu ve batı sözlerinin ilk harfleri büyük yazılır.
- f. Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.
- g. Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar.

Cümleler

1. Nehir, biricik kedisi Pekmez'i kucağına almıştı.
2. Türkiye ne Batı ne Doğu toplumlarının özelliklerine tam olarak uyuyor.
3. Balkona oturur, Çanakkale Boğazı'ndan geçen gemileri izlerdi.
4. Nurten Hanım, parmağındaki elmas yüzüğü çıkarıp kutuya koydu.
5. Gün boyu bu dizileri izleyerek Korece öğreneceğini mi sanıyorsun?
6. Mektubun üzerinde Karatay Mahallesi yazıyordu.
7. Bugün okulları ziyaret eden Vali Bey, öğrencilerle de sohbet etti.
8. Biz Türkler çağ kapatıp çağ açmış, büyük bir ulusuz.

a.

b.

c.

ç.

d.

e.

f.

g.

Etkinlik 2

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüğün yazımı doğru ise cümlenin sonuna “+” sembolü koyunuz, yanlış ise ilgili bölüme doğrusunu yazınız.

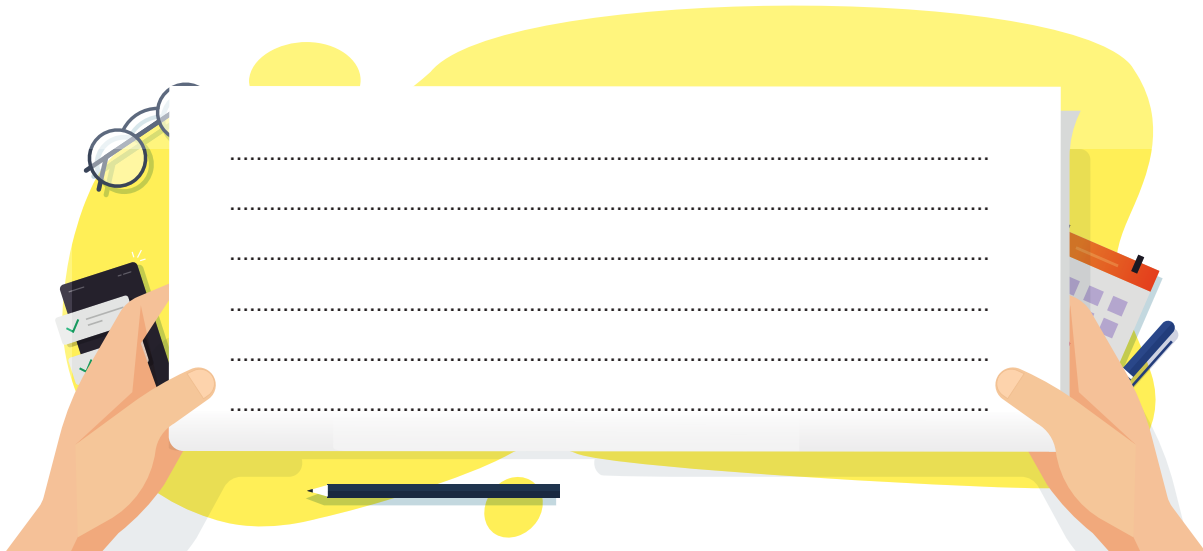
Cümleler	Sözcüğün Doğru Yazılışı
a. Kemal <u>beyin</u> yaşanan olaylardan haberi var mı?	
b. Öğrenciyken <u>Varlık dergisinde</u> yazıları çıkmış.	
c. 2019 yılının <u>ekiminde</u> yağmurlu bir günde çıktım bu yolculuğa.	
ç. Apartmanımızın tam karşısında <u>Yiğit market</u> vardı.	
d. Bulgaristan’dan doğan <u>Meriç Nehri</u> , Ege Denizi’ne dökülür.	
e. Bu yaz <u>Karadeniz’in Batısı’nı</u> gezmişler.	
f. Romanın başkahramanı <u>Serdengeçti Niyazi</u> , bıçkın bir delikanlıdır.	

Etkinlik 3

Aşağıda verilen metindeki yazım yanlışlarını bulup, düzelterek metni yeniden yazınız.

TÜBİTAK Bilim ve Toplum Daire başkanlığı tarafından üçüncüsü düzenlenen “uluslararası insansız hava Araçları yarışması”nın 2026 takvimi belli oldu. Yarışma, İstanbul havalimanında “havacılık, uzay ve teknoloji festivali” kapsamında Türkiye teknoloji takımı vakfı iş birliği ile yapılacak. 20-23 eylül 2026 tarihleri arasında gerçekleşecek olan yarışmaya 16 mart 2026’ya kadar başvurulabilecek.

1. • Kişi adlarından önce ve sonra gelen ünvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.
- Akralalık bildiren sözcükler küçük harfle başlar fakat bu sözcükler lakap veya ünvan olarak kullanılırsa büyük harfle başlar.

Bu kurallara göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Mahalledeki kahramanımız fırtına Cemil ağabeyimizdi hepimiz ona özenirdik.
- B) Çanakkale Cephesi'nde Mareşal Fevzi Çakmak Paşa da bulunmuştur.
- C) Bugün bile Nurgül Teyze'min yaptığı kurabiyele-
rin kokusu gelir burnuma.
- D) Derdimin dermanı doktor Özge Gümüş oldu, di-
yerek anlatıyordu çevresine.

2. (I) Vatikan, katolik kilisesi ile İtalya hükûmeti arasında yaşanan anlaşmazlıklar sonucu 1929 yılında kurulmuş bir ülkedir. (II) Etrafı İtalya'nın Roma Şehri tarafından sarılmış durumdadır. (III) Vatikan, yüz ölçümü 0,44 kilometrekare olan küçük bir devlettir. (IV) Basit bir karşılaştırma yapacak olursak Türkiye'nin yüz ölçümü en küçük ilçesi olan İstanbul'un Adalar İlçesi, Vatikan'dan 37 kat daha büyüktür.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımı ile ilgili yazım yanlışı yapılmıştır?**

- A) Bize bu yaz tatilinde Paris'e gideceğinizi söylemişti.
- B) Kanuni Sultan Süleyman, Muhibbi mahlasıyla şiirler yazmıştır.
- C) Aylin, arkadaşlarıyla haftada iki gün İngilizce kursuna katılıyor.
- D) Annemin ameliyatını prof. dr. Necmi Gürses yapacaktı.

4. • Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.
- Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar.
- Saray, köşk, han, kale, köprü, kule, anıt vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen kuralardan herhangi birine uyulmamasından kaynaklanan yazım yanlışı yoktur?

- A) Seniha Hanım'ın geniş salonu denize bakıyordu.
- B) Simav Çayı'nın kaynağı, Şaphane dağlarıdır.
- C) Konser, Cumhuriyet meydanında yapılacak.
- D) Amerika'nın simgesi Özgürlük heykelidir.

5. I. Lisede okuduğum Kırmızı Ve Siyah romanı beni çok etkilemişti.
II. Sinemada izlediği ilk film “Babam ve Oğlum”muş.
III. Ressamın Yadigar Tablosu çalışma masasının arkasında asılıydı.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III

6. Aşağıda büyük harflerin yazımı ile ilgili bazı kurallar verilmiştir.

- I. Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar fakat dünya, güneş, ay kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldıklarında küçük harfle başlar.
II. Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirildiğinde doğu ve batı sözlerinin ilk harfleri büyük yazılır fakat bu sözler yön bildirdiğinde küçük yazılır.
III. Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, beste vb.) her kelimesi büyük harfle başlar fakat özel ada dâhil olmayan gazete, dergi tablo vb. sözler büyük harfle başlamaz.
IV. Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.

Cümleler:

- a. Televizyonda sevginin bağladıkları adlı film vardı.
b. Kar yağışı Türkiye’nin Batı bölgelerinde etkili olacaktı.
c. Çok sağlıklı olduğu için annem Brüksel Lahanası pişirmiş.
d. Bugün yüzün Ay gibi parlıyor, deyince şaşırdım.

Verilen kurallarla yazım yanlışı yapılan cümleler aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	c	b	a	d
B)	d	b	a	c
C)	d	c	a	b
D)	a	b	d	c

7. • Cumhuriyetimiz İstiklal savaşı sonucunda kazanılmıştır.
• Proje kapsamında okulumuzda Türkçe Dil şöleni düzenledik.
• Yapılacak etkinlikler 20 Nisan 2026 pazartesi gününe ertelendi.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerdeki yazım yanlışlarından herhangi birinin nedeni değildir?

- A) Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.
B) Tarihi olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar.
C) Kurultay, bilgi şöleni, çalıştay, açık oturum vb. toplantıların adlarında her kelimenin ilk harfi büyük yazılır.
D) Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günlerinin adları büyük harfle başlar.

8. Demetevler mahallesindeki yol yapım çalışması devam ediyordu.

Bu cümlede aşağıdaki kuralların hangisine uyulmamasından kaynaklanan yazım yanlışı vardır?

- A) Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.
B) Yer bildiren özel isimlerde kısaltmalı söyleyiş söz konusu olduğunda, yer adının ilk harfi büyük yazılır.
C) Saray, köşk, han, kale, köprü, kule, anıt vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar.
D) Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar.

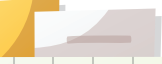
BAĞLAÇ OLAN DA/DE’NİN YAZILIŞI

Bağlaç olan da/de ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak büyük ünlü uyumuna uyar.

Örnek: Kızı da geldi gelini de.

Durumu oğluna da bildirdi.

Sen de mi kardeşim?

Uyarı

► Ayrı yazılan da/de hiçbir zaman ta/te biçiminde yazılmaz.

Örnek: Gidip de gelmemek var, gelip de görmemek var (Gidip te gelmemek var, gelip te görmemek var değil.)

► Ya sözüyle birlikte kullanılan da ayrı yazılır.

Örnek: ya da

► Da/de bağlacını kendisinden önceki kelimedenden kesme ile ayırmak yanlıştır.

Örnek: Özlem de geldi (Özlem’de geldi değil).

BULUNMA DURUMU EKİ -DA/-DE/-TA/-TE’NİN YAZILIŞI

Bulunma durumu eki, getirildiği kelimeye bitişik yazılır.

Örnek: devede (deve-de) kulak, yolda (yol-da) kalmak, ayakta (ayak-ta) durmak, işte (iş-te) çalışmak vb.

Sıra Sende 9

- Bulunma durumu eki, getirildiği kelimeye bitişik yazılır ve eklendiği sözcüğe göre “-da/-de/-ta/-te” biçimlerini alır.
- Bağlaç olan da/de ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak büyük ünlü uyumuna uyar.
- Ayrı yazılan da/de hiçbir zaman ta/te biçiminde yazılmaz.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “da/de”nin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- Suna’nın da bizimle geleceğini öğrenince çok sevindik.
- Sizi yolda gördüğümde aceleniz var, diye düşündüm.
- Bu köprüde önümüzdeki yıl bakıma alınacaktı.
- Bugün baktığımız ev de bir hayli bakımsızdı.

Etkinlik 4

Aşağıdaki cümlelerden “da/de”nin yazımının doğru olanlarını “✓”, yanlış olanlarını “X” sembolü ile belirtiniz.

Cümleler	D/Y
a. Kedim Minnoş beni her akşam kapı da karşıladı.	
b. Akşamki yemeğe bizimle Zeynep’te gelecektim.	
c. İstiyorsan sen de arkadaşlarınla git, dedi babası.	
ç. İnsanlık için 1945’te kara bir lekedir aslında.	
d. Bankada çalıştığı yıllarda çok yorulduğunu söylledi.	
e. Gofret te çok tazeymiş, kahveyle çok iyi gitti bu saatte.	
f. Buralarda toprak da bereketlidir; bir verirsın, on alırsın.	

SORU EKİ MI/Mİ/MU/MÜ'NÜN YAZILIŞI

Bu ek gelenekleşmiş olarak ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak ünlü uyumlarına uyar.

Örnek: Sen de mi geldin?
İnsanlık öldü mü?

Uyarı

► Soru ekinden sonra gelen ekler, bu eke bitişik olarak yazılır.

Örnek: Okuyor muyuz?

Güler misin, ağlar mısın?

► Bu ek, sorudan başka görevlerde kullanıldığında da ayrı yazılır.

Örnek: Güzel mi güzel!

Yağmur yağdı mı dışarı çıkamayız.

► Birleşik fiillerde mi soru eki, iki kelimenin arasına da gelebilir.

Örnek: Vaz mı geçtin?

Sıra Sende 10

Soru eki “mi” gelenekleşmiş olarak ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak ünlü uyumlarına uyar. Bu ek, cümleye hangi anlamı katarsa katsın ayrı yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Sınıfta olanları bilmiyormusunuz?
- B) Çocuk beni gördü mü gülmeye başladı.
- C) Futbol antrenmanlarına gidiyor musun?
- D) Yasemin küçükken akıllı mı akıllı bir kızdı.

Sıra Sende 11

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “mi”nin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Sınavını bitirenler çıksın mı artık?
- B) Bundan böyle uyacak mısınız kurallara?
- C) Yazık olmadı mı bu güzel bahar gününe?
- D) Sözü mü niçin ikide bir kesiyorsun?

Etkinlik 5

Aşağıdaki cümlelerde “mi”nin yazımı doğru ise cümlelerin karşısındaki kutucuğa “+” sembolü koyunuz, yanlışsa sözcüğün doğrusunu yazınız.

Cümleler	
a. Annem akşam ezanı okundumu evde ol, derdi.	
b. Size odanızı birlikte toplayacaksınız demedim mi?	
c. Ödemenizi peşinmi yapacaksınız, kartla mı?	
ç. Yazılıdan yüz alabilecekmi, alamayacak mı göreceğiz.	
d. Bundan sonra yüzü mü nasıl göreceksin?	
e. Seçtiğimiz filmi hiç mi beğenmemişler?	
f. Kalan kurabiyeleri yemeyecek misiniz?	

Kİ'NİN YAZIMI

Bağlaç olan ki ayrı yazılır.

Örnek: bilmem ki, demek ki, kaldı ki vb.

Türk dili, dillerin en zenginlerindendir; yeter ki bu dil, şuurla işlensin.

Ulti Not

- Birkaç örnekte ki bağlacı kalıplaşmış olduğu için bitişik yazılır.

Örnek: çünkü, hâlbuki, mademki, meğerki vb.

- Şüphe ve pekiştirme göreviyle kullanılan ki sözü de ayrı yazılır.

Örnek: Ders bitti, zil çaldı mı ki?

İlgi zamiri olan “-ki”, sıfat yapan “-ki” ve bağlaç olan “ki” karıştırılmamalıdır.

- Sıfat yapan “-ki” genelde sıfat tamlaması kurar ve YAPIM ekidir. Kendisinden önceki sözcüğe bitişik yazılır.

Örnek: Arkadaki sıradan biri sana seslendi.

- İlgili zamiri olan “-ki” ise ismin yerini tutar ve ÇEKİM ekidir. Kendisinden önceki sözcüğe bitişik yazılır.

Örnek: Bizim evin sigortasını yaptırdım, sizinkini de yaptırılalım mı?

- Bağlaç olan “ki” ek değil, kendi başına bir kelimedir. İstisna durumlar hariç (sanki, oysaki, mademki, belki, hâlbuki, çünkü, meğerki, illaki) hep ayrı yazılır.

Örnek: Baktım ki inat ediyor, ben de ısrar etmedim.

Sıra Sende 12

(I) Farz et ki uzaklardasın en sevdiklerinden. (II) Ruhundaki neşe, gönlündeki umut örselenmiş. (III) Hüzünlüsün fakat bu hüzün ki güçsüzleştirirken güçlü kılmış aslında seni. (IV) Hayatın boyunca bu hisse sarıl, unutma senin ki bir kaybediş değil asla.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde “ki”nin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

Sıra Sende 13

- Biliyorum ---- bu olanlara sen de şaşırdın.
- Bende ---- eşyalarını ne zaman alacaksın?
- Bil ---- onlar bu işin sonunu bırakmayacak.
- Benim ---- hiç gerçekçi olmamış.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde boş bırakılan yerlere getirilecek “ki”ler ayrı yazılmalıdır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve IV D) III ve IV

Etkinlik 6

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere getirilecek “ki”lerin bitişik mi, ayrı mı yazılacağını ilgili kutuyu işaretleyerek belirleyiniz.

Cümleler	Bitişik	Ayrı
a. Öyle çok konuşurdu ---- artık sussa diye düşünürdük.	☐	☐
b. Benim annem çok genç gösterir ya senin ----?	☐	☐
c. Ortamda ---- gerginliğin herkes farkındaydı aslında.	☐	☐
ç. Annen ---- seni bu dünyada en çok düşünen insandır.	☐	☐
d. Her şeyi olduğu gibi anlatmalıydı oysa ---- o gizlemeyi seçti.	☐	☐
e. Öğretmen, Yeşim'in ---- güzel olmuş, dedi ve resmi panoya astı.	☐	☐
f. Demek ---- çok da büyük konuşmamak gerekiyormuş.	☐	☐
g. Her şey yolunda gibiydi ne var ---- Cihan'ın içinde bir sıkıntı vardı.	☐	☐
ğ. Rehber öğretmen sınıfta ---- sorunları konuşmak için gelmiş.	☐	☐
h. O kadar üşüdüm ---- kesin hasta olacağım.	☐	☐

1. Bulunma durumu eki getirildiği kelimeye bitişik yazılır. Bağlaç olan da/de ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak büyük ünlü uyumuna uyar.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “de”nin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Seni böyle görmek de bana çok iyi geldi.
B) Annende kardeşleriyle buluşacaktı.
C) Bugün yaşlı kadında bir hâlsizlik vardı.
D) Bekledim de gelmedin, diye sitem etti.

2. (I) Gök adalar, yıldızlar ve gezegenler gibi sayısız gök cisminin bulunduğu uçsuz bucaksız bir evrende yaşıyoruz. (II) Evrendeki en büyük gök cisimleri olan gök adalar, içlerinde yıldızlar ve gezegenlerin yanı sıra çok miktarda gaz ve tozda barındıran büyük sistemlerdir. (III) Gök adalardaki bulutsular, gaz ve tozdan yeni yıldızların oluştuğu “yıldız fabrikaları”dır. (IV) Aynı zamanda gök adaların içindeki yıldızlar, çeşitli biçimlerde patlayarak kütlelerine göre beyaz cüce, nötron yıldızı ya da kara deliğe dönüşür.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde “de”nin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Biliyoruz ki yapay zekâ ile ilgili bir eşik çoktan aşmış durumda.
B) Buraya daha önce gelmiş ve beğenmiş ki burayı bize tavsiye etti.
C) Madem ki yardımcı olmayacaktınız, bize neden söz verdiniz?
D) İstanbul’a gideceğim diyordu, uçak biletini almış mıdır ki?

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere getirilen “de” ayrı yazılmalıdır?

- A) Kendinizi güven ---- hissetmeniz önemli.
B) O telaşla aklım ---- olanı da unuttum.
C) İşin sonun ---- başarısız olmak da var.
D) Selin ders çalışıyor, gör ---- inanma.

5. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde “de”nin yazılışı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Baca eğride olsa dumanı doğru çıkar.
B) Abanın kadri yağmurda bilinir.
C) Geleceği varsa göreceği de var.
D) Gençlikte taş taşı, kocalıkta ye aşı.

6. Bağlaç olan ki, başlı başına bir sözcük olduğu için kalıplaşmış birkaç örnek (sanki, illaki, mademki, belki, oysaki, halbuki, çünkü, meğerki) dışında daima ayrı yazılır.

Ek olan iki farklı “-ki” vardır. Bunlardan biri adları sıfata dönüştürür; diğeri zamirdir, adın yerine kullanılır. Bu iki “-ki” eki, daima kendisinden önce gelen sözcüğe bitişik yazılır.

Buna göre,

- I. Zil sesini duymadım ki kapıyı açayım.
II. Masasındaki karmaşaya şaşırdı, kaldı.
III. Baksana, karşıdaki bankta senin ki oturuyor.

cümlelerinin hangilerinde “ki”nin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “mi”nin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmamıştır?

- A) Beyaz mı yoksa siyah mı olsun giyeceğim kazak?
- B) Siz mi İzmir’den Antalya’ya taşıyorsunuz?
- C) Gözlüğü mü nerede bıraktım acaba, hiç hatırlamıyorum.
- D) Kaybettin mi annenin sana aldığı o küpeleri?

- 8.** (I) Evren’le yaptığımız kavga beni derinden etkilemişti, o benim en yakın dostumdu. (II) Onunla arama bir mesafe koymaya karar vermiştim, böyle bir kavgadan sonra o mesafe istesek de istemesek de olacaktı zaten. (III) Fakat onunla arama koymaya çalıştığım mesafe tüm arkadaşlıklarımı etkilemişti. (IV) Bunu fark eden annem “Arkadaşlarınla neden buluşmuyorsun?” diye sordu.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

- 9.** • Nisan ayı geldi mi bizim buralar buram buram portakal çiçeği kokar.
• Sen de benim gibi, kitapları çok sever misin?

Bu cümleler “mi” ile ilgili aşağıdaki kurallardan hangisini örneklemir?

- A) Kendisinden önceki sözcükten ayrı yazılır.
- B) Soru anlamı taşımasa da ayrı yazılır.
- C) Sonrasındaki eklere bitişik yazılır.
- D) Uyuma girdiği için “mi” dışında hâlleri vardır.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “de”nin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Yaşlı bireylerde bugünün gençlerini eleştirme davranışını sıklıkla görürüz.
- B) Akıl yaşta değil baştadır, gibi bir atasözümüz olsa ben aklın yaşla doğru orantılı olduğunu düşünmüyorum.
- C) Bazen de bizden küçük olanları, tecrübesizlikleri sebebiyle “aklen yetersiz” görüyoruz.
- D) Hayatımızdaki hiç kimse insanları acımasızca eleştirme hakkını kendinde göremez.

- 11.** Salar de Uyuni, dünyadaki en büyük tuz gölü. Türkiye’de bulunan Tuz Gölü’nden yaklaşık yedi kat daha büyük bir alana sahip. Göl dediğimize bakmayın gerçek de burası bir tuz düzlüğü. Milyon yıl öncesinde bir gölmüş ancak zamanla jeolojik olaylar sonucunda gölün suyu azalmış, göl çoraklaşmış ve bugünkü hâlini almış. Aralık itibarıyla nadir de olsa yağmur yağın kurak bir bölge burası. Ama yağmurdan sonra gölün görüntüsü bir aynaya dönüşüyor. Zaten bu yüzden ona “dünyanın en büyük aynası” diyorlar.

Bu metinde;

- I. büyük harflerin yazımı,
- II. “de”nin yazımı,
- III. “ki”nin yazımı

kurallarından hangileri ile ilgili yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) I ve III D) II ve III

SAYILARIN YAZIMI

- Sayılar harflerle de yazılabilir.

Örnek:

Bin yıldan beri, on dört gün, haftanın beşinci günü, üç ayda bir, yüz soru, iki hafta sonra vb.

Buna karşılık saat, para tutarı, ölçü, istatistik verilere ilişkin sayılarda rakam kullanılır.

Örnek:

17.30'da, 11.00'de, 1.500.000 lira, 25 kilogram, 150 kilometre, 15 metre kumaş, 1.250.000 kişi vb.

- Saatler ve dakikalar metin içinde yazıyla da yazılabilir.

Örnek: Saat dokuzu beş geçse, saat yediye çeyrek kala, saat sekizi on dakika üç saniye geçse, mesela saat onda vb.

- Dört veya daha çok basamaklı sayıların kolay okunabilmesi amacıyla içinde geçen bin, milyon, milyar ve trilyon sözleri harfle yazılabilir.

Örnek: 1 milyar 500 milyon kişi, 3 bin 255 kalem, 8 trilyon 412 milyar vb.

- Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır.

Örnek: İki yüz, üç yüz altmış beş, bin iki yüz elli bir vb.

- Para ile ilgili işlemlerle senet, çek vb. ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır.

Örnek: 650,35 (altıyüzelliTL,otuzbeşkr.)

- Yüzde ve binde işaretleri yazılırken sayılarla işaret arasında boşluk bırakılmaz.

Örnek: %25, %50 vb.

- Adları sayılardan oluşan iskambil oyunları bitişik yazılır.

Örnek: Altmışaltı, ellibir, yirmibir vb.

- Romen rakamları tarihî olaylarda, yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde, kitapların asıl bölümlerinden önceki sayfaların numaralandırılmasında, maddelerin sıralandırılmasında kullanılır.

Örnek: II. Dünya Savaşı; XX. yüzyıl; III. Selim, XIV. Louis, II. Wilhelm, V. Karl, VIII. Edward; 1.XI.1928; I. Cilt; I)... II) ... vb.

- Dört veya daha çok basamaklı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve aralarına nokta konur.

Örnek:

4.567, 326.197, 49.750.812, 28.434.250.310.500 vb.

Sıra Sende 14

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Sınav sonuçlarına otuz beş gün sonra internet üzerinden ulaşabilirsiniz.
- B) Hasat zamanı 25 tona yakın buğday bekliyoruz.
- C) Osmanlı Devleti, II. Mehmet ile başlayan zaman diliminde iki kat büyümüştür.
- D) Kazanım değerlendirme sınavlarında okulumuzun başarısı % 98'dir.

Sıra Sende 15

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımıyla ilgili yanlışlık vardır?

- A) Onlarla altmış altı oynarken içlerinden birinin hile yaptığını fark edince oyunu bozdum.
- B) Ben üç beş gün daha burada senin işlerin için kalmayı düşünüyorum.
- C) Bin iki yüz elli kişilik bir iftar yemeği için ne kadar masraf yapmamız gerekir?
- D) Dün ona saat onu beş geçse için bir randevu ayarlamıştım.

- Sayılar kesirler virgülle ayrılır.

Örnek: 15,2 (15 tam, onda 2); 5,26 (5 tam, yüzde 26) vb.